

مَهْدَوِیْتُ

حاکمیت مطلق خدا در خلق

استاد محمد بیابانی اسکویی

به اهتمام محمد رضا نوروزی

مهدویت؛ حاکمیت مطلق خدا در خلق

استاد محمد بیابانی اسکویی

به اهتمام: محمد رضا روزی

صفحه آرا: علی کسرائیان

انتشارات رسالت

چاپ اول: ۱۳۹۸

چاپخانه: اشراق

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۵۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۸۳۸-۸۶-۴

نشانی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، واحد ۶۲۹

تلفن مراکز پخش: ۳۷۸۳۲۳۳۲ - ۳۷۷۴۲۱۷۹ (۰۲۵)

«کلیه حقوق محفوظ است»

الحمد لله
الرحمن
الرحيم

www.ketab.ir

بیابانی اسکویی، محمد، ۱۳۴۱ -
 Biabani Oskouei, Mohammad
 مهدویت حاکمیت مطلق خدا در خلقت /
 محمد بیابانی اسکویی؛ به اهتمام محمدعلی رضا نو
 قم: رسالت، ۱۳۹۸.
 ۳۷۳ ص.
 ۹۷۸-۹۶۴-۶۸۳۸-۸۶-۴
 فیبا
 کتابخانه.
 محمدبن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق -
 مهدویت
 Māhdisim
 مهدویت-- احادیث
 Māhdisim -- Hadiths
 مهدویت -- جنبه‌های قرآنی
 Māhdisim -- Qur'anic teaching
 مهدویت -- انتظار
 Māhdisim -- *Waiting
 نوروزی، محمدرضا، ۱۳۵۸ -
 BP۲۲۴/۹ب/۹۱۳۹۸
 ۲۹۷/۴۲۲
 ۵۴۴۸۸۳

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۵
مقدمه.....	۱۹
۱. معنی و مفهوم مهدویت.....	۲۱
نمونه‌ای از حاکمیت الهی.....	۲۲
تذکره قدرت و سلطه الهی راسی برای پذیرش حکومت مهدوی.....	۲۷
۲. مهدویت در آیات قرآن کریم.....	۳۰
کامل شدن نور الهی.....	۳۰
غلبه دین الهی.....	۳۱
وعدۀ الهی بر خلافت مؤمنین.....	۳۳
خلافت مضطر بر روی زمین.....	۳۷
بقیۀ الله، ذخیرۀ الهی برای مؤمنین.....	۴۰
مقاتله با کفار و براندازی فتنه.....	۴۲
بندگان صالح؛ وارثان زمین.....	۴۳
۳. مهدویت در روایات معصومان (علیهم السلام).....	۴۵
حاکمیت توحید در خلائق.....	۴۵
سیطرۀ دین حق بر ادیان ساختگی.....	۴۷
وابستگی بقاء حیات مخلوقات به اقرار به پیامبر خاتم در دوران ظهور.....	۴۸

۵۱	 مهدویت و کامل شدن نور خدا
۵۱	 اصحاب امام زمان علیه السلام بندگان صالح خدا
۵۲	 گنج‌های زمین و خلیفه الهی
۵۳	 فصل اول
۵۳	 شناخت مهدی علیه السلام
۵۵	 ۱. مهدی؛ امام الهی
۵۵	 امام؛ نسبت بی پایان
۵۹	 امام؛ شفیع تراز پدر و مادر
۶۰	 خالی نبودن زمین از حجت خدا
۶۱	 امام؛ حیات حقیقی
۶۳	 ۲. مهدی علیه السلام ؛ امام دوازدهم
۶۳	 تولد و عمر طولانی
۶۴	 نقل مرحوم کلینی در باب تولد امام عصر علیه السلام
۶۵	 شاهدان ولادت امام زمان علیه السلام
۶۵	 الف. گزارش حکیمه خاتون
۶۵	 ب. روایت نسیم، خادمه امام حسن عسکری علیه السلام
۶۷	 ج. روایت ابن غانم خادم
۶۷	 عقیقه ولادت امام زمان علیه السلام
۶۸	 خبر ولادت حضرت حجت از سوی یاران امام عسکری علیه السلام
۶۹	 تهنیت به امام عسکری علیه السلام
۶۹	 روایت احمد بن اسحاق از ملاقات امام زمان علیه السلام
۷۴	 خالی نبودن زمین از حجت
۷۵	 دوازده خلیفه بعد از رسول اکرم صلی الله علیه و آله

مشاهده کنندگان حضرت مهدی علیه السلام	۷۶
غیبت امام عصر علیه السلام	۷۹
۳. برخی ویژگی‌های حضرت مهدی علیه السلام	۷۹
ستاره درخشنده و شبیه‌ترین به پیامبر	۸۰
مهدی علیه السلام ؛ قائم به حق، ظاهرکننده دین و گسترش دهنده عدل	۸۱
قیام به حق مختص امام عصر علیه السلام	۸۱
مهدی علیه السلام ؛ وسیع‌ترین پناهگاه، عالم‌ترین و صله رحم‌کننده‌ترین	۸۳
مهدی علیه السلام ؛ پایان غم‌ها و از بین برنده فاصله‌ها	۸۴
امیرالمؤمنین علیه السلام مشتاق دیدار مهدی علیه السلام	۸۵
مهدی؛ صاحب الزمان	۸۶
پنج ویژگی حضرت مهدی علیه السلام در کلام امام رضا علیه السلام	۸۸
مهدی بودن امام عصر علیه السلام	۹۰
مواریث انبیاء در دست حضرت مهدی علیه السلام	۹۲
۴. بشارت به ظهور مهدی علیه السلام	۹۴
بشارت الاهی به ظهور مهدی علیه السلام	۹۴
بشارت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به ظهور مهدی علیه السلام	۹۵
بشارت امیرالمؤمنین علیه السلام به ظهور مهدی علیه السلام	۱۱۳
بشارت امام باقر علیه السلام به ظهور مهدی علیه السلام	۱۱۶
بشارت امام رضا علیه السلام به ظهور مهدی علیه السلام	۱۲۰
بشارت امام جواد علیه السلام به ظهور مهدی علیه السلام	۱۲۱
فصل دوم	۱۲۹
غیبت	۱۲۹
۱. معنای غیبت	۱۳۱
۲. حقیقت غیبت در روایات	۱۳۳

- توقیع امام عصر علیه السلام در اتمام دوره غیبت صغری ۱۳۳
- امام می شناسد، اما شناخته نمی شود ۱۳۵
- حجت خدا می بیند، اما دیده نمی شود ۱۳۶
- غیبت در کلام امام رضا علیه السلام ۱۳۸
- حضور حجت در مراسم حج ۱۴۰
- محل زندگی حجت در سرزمین های دور ۱۴۰
- غیبت و اطلاع شیعیان خاص از مکان حجت ۱۴۱
- هلاکت و شرک طالبان محل زندگی امام عصر علیه السلام ۱۴۳
- اهل ضلال و غیبت ۱۴۴
۳. غیبت صغری و کبری ۱۴۵
- معنی و مفهوم توقیع ۱۴۷
- پاسخ به مسأله اعتقادی شیعیان ۱۴۸
- تعیین کنندگان وقت ظهور ۱۵۱
۴. حکمت های غیبت ۱۵۲
- تذکره چند نکته ۱۵۲
- غیبت عهدی الهی با حضرت حجت علیه السلام ۱۵۵
- غیبت، سنت انبیاء پیشین ۱۵۶
- نبودن بیعت هیچ احدی برگردن امام زمان علیه السلام ۱۵۸
- خوف از قتل ۱۶۲
- ظلم و جور مردم در حق حضرت حجت ۱۶۱
- عدم اجتماع قلوب در وفای به عهد ۱۶۶
- تزایل ۱۶۷
- کامل شدن اصحاب حضرت حجت علیه السلام ۱۶۹
- سنت امتحان؛ حکمتی از حکمت های غیبت ۱۷۰

۵. محنت‌های دوران غیبت	۱۷۷
سختی حفظ ایمان در دوران غیبت	۱۷۷
دشواری یاد خدا کردن	۱۸۰
غیبت منشأ حیرت و سرگردانی	۱۸۰
دوری از قرآن و اصول معارف الهی	۱۸۲
ناامیدی از خروج	۱۸۳
آشکار شدن فساد به دست انسان‌ها در حکومت‌های بشری	۱۸۴
افول حقیقت اسلام و قرآن	۱۸۵
۶. ارزش حفظ ایمان در دوران غیبت	۱۸۷
ثابت قدمان دوران غیبت؛ همچون مجاهدان در رکاب پیامبر ﷺ	۱۸۷
ثبات قدم در ولایت و اجر بنجاء نفر از یاران رسول اکرم ﷺ	۱۹۰
مردم آخر الزمان برادران پیامبر اکرم ﷺ	۱۹۱
مؤمنان دوران غیبت؛ همراهان انمه ﷺ در بهشت جاودان	۱۹۳
مؤمنین دوران غیبت مؤید به روح الهی	۱۹۷
۷. آثار و برکات حضرت ولی عصر ارواحنا فداه در دوران غیبت کبری	۱۹۸
امام عصر ﷺ خورشید پشت ابر	۱۹۹
حجة الله ﷺ امان و برکت اهل آسمان و زمین	۲۰۰
امام عصر ﷺ و دفع بلا از شیعیان	۲۰۳
آگاهی امام از حال شیعیان	۲۰۴
فزونی عقول و خردها در زمان غیبت	۲۰۷
۸. وظایف مؤمنان در دوران غیبت	۲۰۸
انتظار فرج	۲۰۸
معنی انتظار	۲۱۰
اهمیت انتظار	۲۱۱

- ۲۱۴..... انتظار فرج محبوب‌ترین و با فضیلت‌ترین عمل
- ۲۱۶..... انتظار فرج بهترین عبادت
- ۲۱۷..... انتظار فرج، بالاترین جهاد
- ۲۱۸..... منتظر فرج همچون شهید راه خدا
- ۲۱۸..... منتظر فرج حاضر در خیمه امام قائم علیه السلام
- ۲۱۹..... انتظار فرج، بزرگ‌ترین و بالاترین فرج
- ۲۲۲..... مهتاب شدن حتی به تهیه یک تیر
- ۲۲۲..... تمسک به دین و بستن راه شیطان
- ۲۲۸..... برآوردن و نبردی در دوران غیبت
- ۲۲۹..... معرفت امام عصر علیه السلام
- ۲۳۰..... التزام به حالت نومه در دوران غیبت
- ۲۳۲..... حفظ زبان و خانه نشینی
- ۲۳۳..... مدارا و رفاقت با مردم
- ۲۳۴..... طرق ارتباط با ولی عصر علیه السلام در دوران غیبت
- ۲۳۵..... ورع و محاسن اخلاق
- ۲۳۷..... معرفت و بندگی خدای تعالی
- ۲۴۰..... عمل به تقیه در دوران غیبت
- ۲۴۳..... عدم استعجال در امر ظهور
- ۲۴۷..... پاسخ به شبهه «اذاعه سرو تأخیر در غیبت»
- ۲۴۸..... تکذیب تعیین کنندگان وقت ظهور
- ۲۵۳..... جمع شدن دل‌ها بر امر حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف
- ۲۵۳..... زیارت قبور ائمه علیهم السلام وفای به عهد
- ۲۵۵..... بذل جان و مال در راه اهل بیت علیهم السلام
- ۲۵۷..... زیارت و احسان مؤمنین

دعاء برای تعجیل فرج امام عصر علیه السلام	۲۵۸
کیفیت دعاء برای فرج	۲۶۰
فصل سوم	۲۶۳
شرایط و ویژگی های زمان ظهور	۲۶۳
۱- هنگامه ظهور	۲۶۵
۲- دوران ظهور	۲۷۱
بیرون آمدن برکات آسمان و زمین توسط حضرت مهدی علیه السلام	۲۷۲
عمران و آبادی زمین	۲۷۳
شهادت به توحید و نبوت در دوران حکومت الهی	۲۷۶
مرگ باطل و حیات حق در حکومت مهدوی	۲۷۷
حیات زمین در حکومت مهدوی پس از مرگش	۲۸۰
دوران ظهور و امنیت درندگان	۲۸۵
براندازی ظالمان و ستمگران	۲۸۵
امنیت راه های مادی و معنوی به برکت حضرت ولی عصر علیه السلام	۲۸۶
قضاوت حضرت مهدی علیه السلام به حکم داود نبی علیه السلام و رسول اکرم صلی الله علیه و آله	۲۸۸
پرداخت صدقه و احسان	۲۸۸
دولت اهل بیت علیهم السلام آخرین دولت	۲۸۹
عاقبت به خیری برای متقین در دولت اهل بیت علیهم السلام	۲۹۰
رسیدن نور حضرت مهدی علیه السلام به تمام خلایق	۲۹۲
اقامه کتاب خدا و دعوت مردم به عمل به آن	۲۹۳
خشنودی اهل آسمان با قیام حضرت مهدی علیه السلام	۲۹۵
بهره مندی آسان دارایی ها و نعمت های الهی	۲۹۶
معرفی امامان دوازده گانه در شب معراج بالخصوص حضرت مهدی علیه السلام	۲۹۷
روش و سیره حکومت عدل الهی	۲۹۸

۲۹۹.....	ظهور و از بین بردن قطائع.....
۳۰۰.....	ظهور و ردّ مظالم بندگان.....
۳۰۰.....	تقسیم بالسویه وجوهات بین نیازمندان.....
۳۰۲.....	پرشدن زمین از نور در مقابل سوء.....
۳۰۳.....	دگی کردن گرگ و گوسفند در یک مکان.....
۳۰۵.....	کامل شدن عقل‌ها و خردها.....
۳۰۵.....	افزایش قدرت بینایی و شنوایی مؤمنان.....
۳۰۷.....	ظهور حضرت مهدی (عج) و پایان دوران هُده.....
۳۰۸.....	دوران ظهور، دوران عمل به معروف و اجتناب از منکر.....
۳۰۹.....	از بین بردن بدعت‌ها.....
۳۱۱.....	دوران ظهور و وضع قوانین عبور و مرور.....
۳۱۱.....	اعطاء علم و دانش به اصحاب حضرت مهدی (عج).....
۳۱۲.....	قضاوت زنان در خانه.....
۳۱۳.....	۳. دوران ظهور در دعاهای معصومین (عج).....
۳۱۳.....	صلوات ابوالحسن ضرب اصفهانی.....
۳۲۱.....	دعای استغاثه به امام زمان (عج) و بیان ویژگی‌های مهدویت.....
۳۲۴.....	دعای عهد و بیان خصوصیات و ویژگی‌های مهدویت.....
۳۲۹.....	دعای امام رضا (عج) برای صاحب الامر (عج) و بیان ویژگی‌های مهدویت.....
۳۳۵.....	دعای ندبه و ویژگی‌های دوران ظهور.....
۳۴۱.....	دعای قنوت نماز امام زمان (عج).....
۳۴۵.....	زیارت امام عصر (عج) در حرم شریف عسگرین (عج).....
۳۴۹.....	دعا و زیارت هنگام ورود به سرداب مقدّس.....
۳۵۱.....	دعای بعد از زیارت آل یاسین.....
۳۵۴.....	صلوات خاصه امام زمان (عج).....

۳۵۶.....	دعای مخصوص در دوران غیبت
۳۶۰.....	دعای قنوت امام حسن عسکری علیه السلام
۳۶۲.....	دعای افتتاح ماه مبارک رمضان
۳۶۵.....	دعای زیارت عسکریین علیهم السلام
۳۶۷.....	دعا در روز عرفه از امام سجاد علیه السلام
۳۷۱.....	کتابنامه

پیشگفتار

موضوع «مهدویت» همراه با مسئله حاکمیت جهانی و وجود منجی از جمله موضوعات و مباحث مهمی است که از دیرباز مورد توجه اندیشمندان ادیان الهی و عالمان مسلمان و بالخصوص علمای شیعه بوده است. با توجه به آنکه هدف اصلی ما در این کتاب بررسی موضوع مهدویت از دیدگاه اهل بیت علیهم السلام می باشد، بنابراین متعرض دیگر اندیشه ها در این موضوع نشده و به این مطلب نیز توجه داریم که «مهدویت» مد نظر خدای تعالی که از لسان گوهر بار اهل بیت علیهم السلام ارائه می شود، هیچ وجه مشترکی با دیگر اندیشه ها در این باب ندارد.

خدای تعالی که هدف خلقت برای مخلوقاتش را بندگی قرار داد، از همان ابتدای خلقت مسیر ولایت و اطاعت از اولیاء الهی را بر بندگان خود گشود و از این طریق به کمال و سعادت برسند. البته چنین هدفی هیچگاه اختیار بندگان را سلب ننموده و خدای تعالی بندگی مختارانه را از آنها طلب نمود. تأملی مختصر در تاریخ حیات بشری حکایت از آن می کند که این هدف هیچگاه به صورت عمومی و اکثری تحقق نیافته و اولیاء الهی و مؤمنین معمولاً از سوی مستکبرین در تنگنا بوده اند.

خدای تعالی هنوز حکومت و سلطنت مطلق الهی خویش را در زمین مستقر نکرده است، بلکه به بشر مهلت داده و خواسته است تا حجت بر همگان تمام شود، اما برای این دوران نیز انتهایی قرار داده و به ظهور حکومت الهی خود در روی زمین وعده داده است و مهدویت تجلی همان وعده الهی است.

کسب آگاهی در این موضوع می تواند موجب تقویت معرفت دینی شده و طریقی باشد بر رضایتمندی حضرت مهدی علیه السلام که رضایت آن حضرت موجب رضایت خدای متعال است. این مهم انگیزه‌ای شد تا درس‌های عالم گرانقدر و اندیشمند توانا جناب حجة الاسلام والمسلمین شیخ محمد بیابانی اسکویی در این موضوع را که در سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۶ در مشهد مقدس افاض گردیده را به صورت مجموعه پیش رو به تمام محبین امام عصر ارواحنا فداه تقدیم داریم. جناب استاد بیابانی در این درس‌ها بنا بر مشی علمی خود به معنای حقیقی مهدویت و حاکمیت مطلق الهی در حکومت آن حضرت از منظر قرآن کریم و روایات اهل بیت علیهم السلام پرداخته‌اند. لازم به ذکر است که این مجموعه از ۱۵۰ جلسه مباحث جناب استاد که توسط مؤسسه فرهنگی مکتب اهل بیت ضبط شده، تهیه و تنظیم شده است.

در کتاب پیش رو مباحثی همچون معنا و مفهوم مهدویت، شناخت مهدی، ویژگی‌های حضرت مهدی علیه السلام، بشارت‌های مهدوی، غیبت و معنای انتظار، وظایف منتظران، شرایط و ویژگی‌های دوران ظهور در دعاها و زیارات معصومین علیهم السلام مورد بررسی و پژوهش قرار گرفته است.

وظیفه خود می‌دانم با استناد به سخن گوهر بار امام سجاد علیه السلام که فرمودند: «أَشْكُرُكُمْ لِلَّهِ أَشْكُرُكُمْ لِلنَّاسِ» از زحمات خالصانه تمام دوستانی که ما را در به ثمر رسیدن این کتاب یاری نمودند، تشکر و قدردانی نمایم؛ بالخصوص دوست و همکار گرامی، فاضل ارجمند و پژوهشگر پرتلاش جناب دکتر عباس شاه منصور به جهت تبویب و تنظیم مطالب کمال سپاس و امتنان را دارم و از خداوند متعال اجر و پاداش و توفیقات روزافزون در خدمت‌رسانی به مکتب اهل بیت علیهم السلام را برای ایشان و همه خدمت‌گزاران آستان مقدس اهل بیت علیهم السلام خواستارم.

از خداوند می‌خواهیم ما را در انجام اوامر حضرت مهدی علیه السلام کمک رسانان و یاران در این امر سبقت‌جسته و در اطاعت از آن حضرت از همگان استوارتر و محکم‌تر باشیم و ما را از کسانی قرار دهد که به شهادت در پیشاپیش آن حضرت نائل شویم تا خدا را در حالی ملاقات کنیم که از ما راضی و خشنود است.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَصْلِحْ لَنَا إِمَامَنَا وَاسْتَصْلِحْهُ وَأَصْلِحْ عَلَى يَدَيْهِ
وَأَمِنْ خَوْفَهُ وَخَوْفَنَا عَلَيْهِ وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ الَّذِي تَنْتَصِرُ بِهِ لِدِينِكَ اللَّهُمَّ اَمْلَأِ الْأَرْضَ
بِهِ عَدْلًا وَقِسْطًا كَمَا مُلِئْتَ جَوْرًا وَظُلْمًا وَامْنُنْ بِهِ عَلَى فَقَرَاءِ الْمُسْلِمِينَ وَأَرَامِلِهِمْ
وَمَسَاكِينِهِمْ وَاجْعَلْ لِي مِنْ خِيَارِ مَوَالِيهِ وَشِيعَتِهِ أَشَدَّهُمْ حُبًّا وَأَطْوَعَهُمْ لَهُ طَوْعًا
وَأَنْفَذَهُمْ لِأَمْرِهِ وَأَسْرِعَهُمْ إِلَى مَرْضَاتِهِ وَأَقْبَلَهُمْ لِقَوْلِهِ^۱

محمد رضا نوروزی

اجمادی الثانی ۱۴۴۰ ق